

БЪЛГАРСКИЯТ БИЗНЕС И АНТИКОРУПЦИОННИТЕ ПРАКТИКИ

Българският бизнес вижда основните корупционни практики в следните зависимости:

1. Бизнес - администрация:
 - Държавна (министерства, митница, агенции и т.н.)
 - Общинска – местна властВ т.ч. длъжностни лица, администриращи или обслужващи регулативни режими и др.
2. Бизнес - Съдебна власт;
3. Бизнес – Бизнес (вътрешно-фирмени и междуфирмени отношения);
4. Бизнес - потребители.

В тази област Камарата се стреми да предлага **методологии и системи за оповестяване и публичност на информацията и контрол върху вземащите решение**. Дейността се развива в партньорство с браншовите и регионални структури на камарата, с фирми-членове, както и с представители на държавната администрация.

Регулярно се провеждат **обучителни семинари и информационни кампании** във всички региони за планиране на страната за:

- Подготовка на представителите на бизнеса за правата и задълженията им по отношение на процедурите за провеждане на обществени поръчки, Закона за обществените поръчки и Наредбата за възлагане на малки обществени поръчки;
- Дискутиране на възможностите и представяне на предложения за оптимизиране на проекта за гражданско-процесуалния кодекс (*приложена брошура*);
- Популяризиране на ползите и възможностите за ускорено решаване на спорове чрез арбитражно производство.

От 2004 г. в активен диалог с **Агенция "Митници"** и мобилните групи камарата откри гореща телефонна връзка за информация при съмнение за некоректно поведение на търговски фирми, изразено в контрабанден внос, внос при промяна на тарифния код, внос при занижени цени, отклонен транзит за потребление в България, нелоялен внос на стоки.

Българската стопанска камара (БСК) активно работи в областта на промоцирането на прозрачността на процедурите по възлагане и изпълнение на **обществените поръчки**, осъществява контрол по качеството на изпълнение, подпомага своите членове и бизнес обществеността в България при предявяване на възражения, включително и съдебни искове, срещу нелоялното поведение и некоректното изпълнение на обществени поръчки, при което се разходват обществени средства. Освен това БСК публично оповестява и отразява достъпната ѝ информация по отношение на корупционните практики и некачествените работи по договори за обществени поръчки. От началото на 2005 г. в камарата е открита **телефонна линия за набиране на информация за нередности и сигнали за корупция при процедурите** за избор, възлагане и изпълнение на обществени поръчки от държавни и общински органи, фирми-монополисти и други възложители на обществени поръчки. Получени са 265 сигнала.

Събраната информация и документи се анализират от специалистите на БСК и се обобщават в **публични документи**, които са достъпни за медиите и широката общественост. Такава е специализираната брошура „*Мониторинг на обществените поръчки. Най-често срещани нарушения и корупционни практики*”, издадена през 2005 г., която представя типичните нарушения, които биха могли да са следствие на корупционно поведение при изразходването на публични средства в областта на обществените поръчки.

Разработен е етичен кодекс „*Рамкови етични правила при възлагане на обществени поръчки*”, чиято цел е да се въведат норми на поведение, на които трябва да се подчиняват участниците в процеса на планиране, подготовка, възлагане, изпълнение, контрол и мониторинг на обществените поръчки.

Рамковите етични правила се подчинява на общите принципи на законодателството на ЕС в областта на обществените поръчки.

Обаче все още има какво да се желае като действие от страна на администрацията в областта на обществените поръчки. Особено проблемна тема е доставката на електронно оборудване. Изкривяваща

конкуренцията практика е чрез специфично формулирани задания да се предопределя изпълнителя на поръчката.

Спрямо корумпиращите **администрацията** практики Камарата има установено **партньорство** с Министерския съвет, Министерството на вътрешните работи, Националния омбудсман, Съвета за икономически растеж, Митническата администрация.

През последната година е постигнат изключителен напредък в отношенията и сътрудничеството с Министерството на вътрешните работи и Съвета за икономически растеж.

Чрез **Съвета за икономически растеж** – представляващ консултативен орган към Министерски съвет за публично-частен диалог по националната икономическа политика и в частност имайки функции по организиране, анализ и контрол на взаимодействието и сътрудничеството между органите на изпълнителната власт и представителите на бизнеса – се разглеждат теми, въпроси и инициативи, които са от съществена важност за бизнеса в България. Последната тема, поискана за разглеждане от бизнеса и обсъдена на 16 август е обществената поръчка за доставка и изграждане на „Интеграционна система на електронно правителство”.

Партньорството с Министерството на вътрешните работи се изразява в общи инициативи за:

- Съвместно изследване за идентифициране на източниците на „свободни” пари като генератор на корупционни практики. Индикатор за някои от тези източници е разрасналият се пазар на недвижими имоти, при което се проявяват неформалните отношения В2В – пране на пари чрез влагане на средства в недвижими имоти, покупко-продажба на акции, дялове и цели предприятия на силно завишени цени и др.

- Анализ на законодателството за: 1) разкриване и коригиране на законовите и подзаконовите нормативни актове, които облагодетелстват конкретни корпорации; 2) степен на изпълнение на закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност и по-конкретно на създадения регистър на административните актове.

Целта на тези действия е да се намалят предпоставките за корупция като се **премахнат някои от регулативните режими** и се въведе по-голяма публичност на **Административния регистър**.

В момента електронният Административен регистър, в който трябва да се поддържа информация за регулаторните режими (лицензионни, регистрационни, разрешителни режими) е неработещ. Не се съблюдават законовите срокове за издаване на съответните документи и не се извършва контрол върху спазването на установените срокове от страна на администрацията. **Закъснението в изграждането на електронното правителство е застрашително.**

През март 2006 г. е учреден **Обществен съвет за взаимодействие** между Омбудсмана на Република България и Асоциацията на организациите на българските работодатели. Основна цел на съвета е да съдейства на Омбудсмана в усилията му за преодоляване на бюрокрацията и корупцията в отношенията между администрацията и фирмите.

Друго предложение на бизнеса и възможност за облекчаване на бизнес средата е **прехвърлянето на някои административни функции от държавата на сдружения на гражданското общество или бизнеса**, което ще намали институционалната корупция, изкривяваща правилата на вземане на решение в дадена система. Конкретно е необходимо прилагането на публично частно партньорство за извършване на **на срещните проверки по ЗДДС, като се предоставят съответни права на лицензираните експерт-счетоводители**, а данъчната администрация се освободи за контрол по цялостния процес по ДДС. ДДС е един от основните източници на „сив паричен поток” и корупционни средства.

Въпреки многократните обосновани предложения за прехвърляне на административни функции по регулаторни режими от държавата при спазването на принципа на ПЧП – засега няма реални стъпки в това отношение.

Част от мисията на Българската стопанска камара е да съдейства за създаване на благоприятни условия за инвестиции и бизнес активност; за установяване отношения на лоялна конкуренция и търговска етика; за развитие на социалния диалог и установяване на съвременни индустриални отношения.

21.08.2006 г.